

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ονούφριος Κουλλά

Σταύρος Παπαδούρης

Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11, 25 και 29 Οκτωβρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας και του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου και των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης οι βουλευτές κ. Άριστος Δαμιανού, Αντρέας Καυκαλιάς, Σωτήρης Ιωάννου και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση με:

1. την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ και της Οδηγίας 2009/132/ΕΚ όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως» και

2. την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/1995 του Συμβουλίου της 21^{ης} Νοεμβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και ορισμένες εγχώριες παραδόσεις αγαθών».

Σημειώνεται ότι τα κράτη μέλη όφειλαν να μεταφέρουν τις εναρμονιστικές διατάξεις στην εθνική τους νομοθεσία το αργότερο μέχρι την 1^η Ιουλίου 2021, ωστόσο το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 8 Ιουλίου 2021.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις διασυνοριακές δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου από επιχειρήσεις προς καταναλωτές και αποσκοπούν στην εξάλειψη των εμποδίων στις διασυνοριακές ηλεκτρονικές πωλήσεις. Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις εξομοιώνουν τις επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με τις επιχειρήσεις εκτός ΕΕ, απλοποιούν τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που ασκούν διασυνοριακές δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου σχετικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και συμβάλλουν στην εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς της ΕΕ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Η Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη από την 30^ή Ιουνίου 2021 είχαν υποχρέωση να επεκτείνουν την εφαρμογή του υφιστάμενου ειδικού καθεστώτος της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας [Mini One Stop Shop (MOSS)] που ισχύει για τις τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες σε μη υποκείμενα στον ΦΠΑ πρόσωπα εγκατεστημένα εντός της κοινότητας και σε ενδοκοινοτικές πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως και να θέσουν σε εφαρμογή νέο καθεστώς για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες.

2. Η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1995 καθορίζει μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου μη απόδοσης του ΦΠΑ στην ΕΕ από φορολογουμένους που διευκολύνουν την εξ αποστάσεως πώληση αγαθών μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής, όπως πλατφόρμας, διαδικτυακής πύλης ή άλλων παρόμοιων μέσων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι λόγω της παγκοσμιοποίησης και της αύξησης της χρήσης του ηλεκτρονικού εμπορίου έχει καταστεί αναγκαία σε ευρωπαϊκό επίπεδο η αναθεώρηση υφιστάμενων ειδικών καθεστώτων, όπως και η εισαγωγή νέου ειδικού καθεστώτος για την επιβολή του ΦΠΑ στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και τις φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών, την προστασία των φορολογικών εσόδων των κρατών μελών που σχετίζονται με τις ηλεκτρονικές αγορές των καταναλωτών και τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας, προσθέτοντας στα πιο πάνω, δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προκύπτουν λόγω της αναθεώρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο των κανόνων ΦΠΑ αναφορικά με το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο από επιχειρήσεις προς καταναλωτές εντός της ΕΕ και αποσκοπούν στη μετατροπή της υφιστάμενης θυρίδας MOSS σε μεγαλύτερη μονοαπευθυντική θυρίδα [One Stop Shop (OSS)], στην επέκταση των υφιστάμενων καθεστώτων που υπάγονται στη MOSS, ήτοι του ενωσιακού καθεστώτος και του μη ενωσιακού καθεστώτος, τα οποία από την 1^η Ιουλίου 2021 υπάγονται στην OSS, καθώς και στην εισαγωγή του νέου ειδικού καθεστώτος που αφορά στις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από χώρες εκτός της ΕΕ [καθεστώς εισαγωγής-Import One Stop Shop (IOSS)].

2. Ειδικότερα, επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του μη ενωσιακού καθεστώτος που διέπει τις τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται από μη εγκατεστημένα εντός της κοινότητας υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα, ώστε να καλύπτει όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται από προμηθευτές που βρίσκονται εκτός ΕΕ σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα, όπως και το πεδίο εφαρμογής του ενωσιακού καθεστώτος που διέπει τις τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται από υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ, ώστε να καλύπτει τις ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, τις παραδόσεις αγαθών εντός του κράτους μέλους που πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής και ο αρχικός προμηθευτής αυτών δεν είναι εγκατεστημένος στην ΕΕ, καθώς και όλες τις διασυνοριακές υπηρεσίες που παρέχονται από προμηθευτές που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, αλλά όχι στο κράτος μέλος που βρίσκονται οι καταναλωτές.
3. Το καθεστώς εισαγωγής αφορά τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών σε δέματα εσωτερικής αξίας που δεν υπερβαίνει τα €150, τα οποία εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες, εξαιρουμένων των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και ο ΦΠΑ αποδίδεται μέσω της μονοαπευθυντικής θυρίδας IOSS από τον πωλητή ή από μεσάζοντα για λογαριασμό του.
4. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα καθορίζουν μεταξύ άλλων τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που επιλέγουν να εγγραφούν στα εν λόγω ειδικά καθεστώτα ως προς την ορθή είσπραξη του ΦΠΑ και την ορθή απόδοσή του στο κάθε κράτος μέλος των καταναλωτών.
5. Με βάση τους νέους κανόνες, από την 1^η Ιουλίου 2021 ως τόπος παροχής υπηρεσιών και παράδοσης αγαθών ορίζεται ο τόπος που βρίσκεται ο

καταναλωτής και ως εκ τούτου τα υποκείμενα στον ΦΠΑ πρόσωπα που πωλούν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες σε καταναλωτές στα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση να επιβάλλουν, εισπράττουν και καταβάλλουν τον ΦΠΑ με βάση τον φορολογικό συντελεστή που ισχύει στο κράτος μέλος που βρίσκονται οι καταναλωτές.

6. Η εγγραφή υποκείμενου στον ΦΠΑ προσώπου που προβαίνει σε εξ αποστάσεως συναλλαγές με καταναλωτές στα κράτη μέλη σε ένα από τα ειδικά καθεστώτα είναι εθελοντική και μειώνει τον διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις.
7. Το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο μόνο τις πρόνοιες των σχετικών ευρωπαϊκών Οδηγιών με τις οποίες η Δημοκρατία είχε υποχρέωση να εναρμονιστεί και δεν έχει ασκηθεί οποιαδήποτε διακριτική ευχέρεια.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων δήλωσε ότι το τμήμα έχει προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε να εφαρμόζεται το ειδικό καθεστώς για εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη. Με βάση τις νέες ευρωπαϊκές απαιτήσεις, υφίσταται υποχρέωση υποβολής διασάφησης για αγαθά που εισάγονται από χώρες εκτός ΕΕ των οποίων η πραγματική αξία δεν υπερβαίνει τα €150. Τα δεδομένα που υποβάλλονται με τις διασαφήσεις αποστέλλονται στην ΕΕ για στατιστικούς σκοπούς, καθώς και για σκοπούς επιβεβαίωσης των στοιχείων που υποβάλλουν στις φορολογικές δηλώσεις τα υποκείμενα στον ΦΠΑ πρόσωπα που εγγράφονται στο ειδικό καθεστώς για εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΛΚ δήλωσε ότι το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί συνάδουν με τα προβλεπόμενα στις σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες και ως εκ τούτου δεν εξέφρασε οποιαδήποτε διαφωνία με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις αυτών.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης τόσο εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών όσο και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας

ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η ημερομηνία κατά την οποία τα προτεινόμενα νομοθετήματα έπρεπε να τεθούν σε ισχύ έχει παρέλθει και ως εκ τούτου το κείμενο του νομοσχεδίου πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να περιληφθεί σε αυτό εξουσιοδοτική πρόνοια που να επιτρέπει την αναδρομική ισχύ των προτεινόμενων κανονισμών από την 1^η Ιουλίου 2021.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του θέματος μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τον τρόπο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, την ενημέρωση του κοινού σε σχέση με τις νέες ρυθμίσεις, τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στους καταναλωτές, την καθυστέρηση στην κατάθεση του νομοσχεδίου και των κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, καθώς και αναφορικά με τη δυνατότητα αναδρομικής ισχύος του προτεινόμενου νόμου και των κανονισμών.

Σε σχέση με τα πιο πάνω τθέντα ζητήματα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, αφού ενημέρωσαν εκτενώς την επιτροπή σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμόζονται τα ειδικά καθεστάτα, καθώς και για την ενημέρωση του κοινού, δήλωσαν περαιτέρω τα ακόλουθα:

1. Η Κύπρος διαθέτει έναν από τους χαμηλότερους συντελεστές ΦΠΑ στην ΕΕ και ως εκ τούτου δεν αναμένεται να επέλθει οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση στους καταναλωτές από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, αφού για τις διασυνοριακές ηλεκτρονικές τους αγορές θα καταβάλλουν τον ΦΠΑ που ισχύει στην Κύπρο.
2. Τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που διέπει τους νέους κανόνες ΦΠΑ για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο, καθώς και στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής των νέων κανόνων αντιμετώπισαν σωρεία προβλημάτων, τα οποία τύγχαναν χειρισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με αποτέλεσμα τα πλείστα κράτη μέλη να μην εναρμονιστούν έγκαιρα με τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού κεκτημένου.

3. Όλα τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση από την 1^η Ιουλίου 2021 να εφαρμόζουν τους νέους κανόνες ΦΠΑ για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο, ανεξαρτήτως εάν έχουν ενσωματώσει στο εθνικό τους δίκαιο τις σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες. Από την εν λόγω ημερομηνία τα κράτη μέλη οφείλουν να εισπράττουν τον ΦΠΑ για ηλεκτρονικές συναλλαγές εκ μέρους άλλων κρατών μελών και να τον αποδίδουν σε αυτά μέσω σχετικής διαδικασίας.
4. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποστείλει στη Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή για τη μη έγκαιρη μεταφορά στο εθνικό της δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455. Συναφώς, η παραχώρηση δυνατότητας να τεθούν αναδρομικά σε ισχύ τόσο ο προτεινόμενος νόμος όσο και οι κανονισμοί είναι απαραίτητη, ώστε να επιτευχθεί συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, τηρουμένης της αρχής της ασφάλειας δικαίου.

Σε σχέση με το ζήτημα της αναδρομικότητας, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων ότι στο στάδιο της νομοτεχνικής επεξεργασίας του νομοσχεδίου και των κανονισμών από τη Νομική Υπηρεσία η ημερομηνία έναρξης της ισχύος αυτών δεν είχε παρέλθει και ως εκ τούτου δεν υφίστατο ανάγκη για αναδρομική ισχύ αυτών. Ωστόσο, δεδομένου ότι η ημερομηνία συμμόρφωσης με το κοινοτικό κεκτημένο έχει παρέλθει, η αναδρομική ισχύς αυτών είναι αναγκαία. Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος διευκρίνισε ότι, σε περίπτωση που τα προτεινόμενα νομοθετήματα τεθούν σε ισχύ αναδρομικά, δε θα επιβληθεί αναδρομικά οποιοσδήποτε φόρος, διοικητική κύρωση ή ποινή.

Στη βάση των όσων διαμείφθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Οικονομικών με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2021, κατέθεσε:

1. αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου, στο οποίο περιλήφθηκε εξουσιοδοτική πρόνοια για αναδρομική ισχύ των προτεινόμενων κανονισμών, και

2. σχετική με την προειδοποιητική επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλληλογραφία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Αρ. Φακ.: 23.01.062.141-2021
23.03.058.046-2021
23.03.058.047-2021
23.03.058.048-2021
23.03.058.049-2021
23.03.058.050-2021

23 Νοεμβρίου 2021

ΣΧΚ/ΕΧ/ΘΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021.
2. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Απαλλαγές για Εισαγόμενα Αγαθά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
3. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2021.
4. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Ενδοκοινοτικές Εξ Αποστάσεως Πωλήσεις Αγαθών, για Παραδόσεις Αγαθών εντός της Δημοκρατίας που Πραγματοποιούνται Μέσω Ηλεκτρονικών Διεπαφών που Διευκολύνουν τις Παραδόσεις Αυτές και για Υπηρεσίες που Παρέχονται από Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα Εγκατεστημένα εντός της Δημοκρατίας αλλά μη Εγκατεστημένα στο Κράτος Μέλος Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2021.
5. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Υπηρεσίες που Παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα εντός της Κοινότητας Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) Κανονισμοί του 2021.
6. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Εξ Αποστάσεως Πωλήσεις Αγαθών που Εισάγονται από Τρίτα Εδάφη ή Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2021.